

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

ԻԳՆԱՏԻՈՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ՂՈՒԿԱՍՈՒ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՆ
ԳԼ. Թ. 1-61

ՊԼՈՒԹ Թ

1. - Կոչելով տասերկու առաքելները, զօրութիւն և իշխանութիւն տուաւ անոնց, սատանաներուն յաղթահարելու և հիւանդութիւններ բժշկելու:

Մարդոց մէջէն սատանաները հալածելու զօրութիւն տուաւ. ոչ միայն այսչափ, այլ իր անունով հրաշք գործելու, որը միայն Աստուծոյ յատուկ է:

2. - Ղրկեց զանոնք Աստուծոյ արքայութիւնը քարոզելու և ախտաժէտները բժշկելու: Պատուէր տուաւ սորվեցնելով թէ ինչպէս պէտք է սպասաւորել Աւետարանին. նախ պէտք է լքեն իրենց ստացուածքները և այնպէս արքայութեան քարոզիչ ըլլան: Պատերազմական ուժէ գործիք չունենալ ոչ ալ պարէն որոնք նշանն են խաղաղութեան քարոզիչներուն: Տունէ տուն չըլլի որպէսզի չմեղադրուին իբրև որովայնապարտներ: Անոնք որոնք չեն ընդունիր երկնային ողջոյն բերողները, ոտքերու փոշիները թօթուել և հեռանալ: Այդպիսիները հաշուետու պիտի ըլլան դատաստանի օրը:

7. - Հերովդէս չորրորդապետ լսեց այս բոլորի մասին: Համբաւը տարածուելով, Հերովդէս երկիւղով լսեց այն մասին թէ Եղիան է, կամ ուրիշ յարութիւն առած մարգարէ մը, Հերովդէս բուռն կերպով փափաքեցաւ տեսնել զինք:

10.- Առաքելները վերադարձան և պատմեցին անոր, ամէն ինչ որ ըրին: Յիսուս աշակերտներուն հետ խոյս տուաւ դէպի Բեթսայիդա: Թէև փափաքեցաւ անապատին մէջ մնալ սակայն ժողովուրդը կ'ուրախանար իր խօսքերը լսելով, մանաւանդ տեսնելով հրաշքները, չէին ուզեր բաժնուիլ իրմէ: Ուրեմն ամէն կողմէ գալով խոնուեցան իր շուրջ: Այնչափ երկար ատեն իր մօտ մնացին որ իրենց հետ բերած ճաշը պակսեցաւ:

Տեսաւ Յիսուս, ինք որ անյայտը կը տեսնէ թէ ուտելիքի պակաս ունին և զինքը սիրելուն համար կը յամառին յամենալ, կերակուրի պակասին ալ կարեւորութիւն չեն տար: Գթացաւ անոնց, այն որուն գուլթը և ողորմութիւնը բնաւ չի պակսիր: “Ձեմ ուզեր զանոնք անօթի արձակել, թերևս ճամբան տկարանան”, ըսաւ: Ապա հրամայեց որ գետինն վրայ բազմին. իր զօրութիւնը ցոյց տուաւ հրաշք գործելով, հացերն ու ձուկերը բազմացնելով, այնքան որ ամէնքն ալ յագեցան: Աւելցուքներն ալ ժողովել տուաւ որպէսզի կատարուած հրաշքէն յիշատակ մը պահեն: Փորձութեան ժամանակ սատանան փափաքած էր որ քարէն հաց հանէ. այժմ այս հրաշքով կը պախարակէ զայն: Այդպէս նաև Գալիլիացւոց Կանա քաղաքի հարսանիքին, երբ կուժերուն ջուրը զինիի փոխեց:

Այնտեղէն Պաղեստինեան Կեսարիոյ կողմը անցաւ և սկսաւ աղօթել, ապա հարցուց աշակերտներուն թէ ժողովուրդը ո՞վ կը կարծէ զինք: Մկրտութեան վերաբերմամբ անոնք զինքը Յովհաննէսը կը կարծէին, իսկ նախանձախնդրութեան առնջութեամբ եղիան, մանաւանդ եղիայի գալստեան ակնկալութիւնը ունէին: Սրբութեան վերաբերմամբ, կը կարծէին թէ Երեմիան է: Ապա կը հարցնէ թէ իրենք ո՞վ կը կարծեն զինք. այս մասին իմաստութիւն և գիտութիւն կը փնտռէ անոնց մօտ. իսկ անոնք լուռ կը մնան:

21.- Պատասխան տուաւ Պետրոս և ըսաւ. – “Քրիստոս որդին Աստուծոյ”: Ա. Հոգին Պետրոսի բերնով խօսեցաւ, վկայութիւն տուաւ թէ նա է Քրիստոս որդի Աստուծոյ կենդանւոյ: Երանուեցաւ, վասնզի ստոյգ վկայութիւն տուաւ որպէսզի ճանչնան թէ ճշմարտութիւնը խօսեցաւ: Այս հաւատքին համար երկնքի բանալիները տուաւ անոր, իբրև Հիմնաքար Հաստատեց զայն Քրիստոնէութեան համար, անշարժելի ամէն տեսակ դժոխային արկածներէ: Աշակերտներուն ալ պատուիրեց այս մասին ունէ մէկուն չըսել, որովհետև անպատշաճ ժամանակին յայտնուած ճշմարտութիւն մը կրնայ վնասակար ըլլալ: Կը ճշդէ նաև թէ նախ պէտք է չարչարուի ապա յայտնէ իր տէրութիւնը:

Անկէ ետք իրեն հետևողները, համարձակութեամբ, չարչարանքներու խաչը կը կրեն և յայտնապէս իր Աստուածութիւնը կը քարոզեն: Իրենց կեանքերը յօժարութեամբ կը բաժնեն, այսինքն Հոռ Կ'ունայնացնեն, յաւիտենութեան մէջ, իր մօտ վերագտնելու համար: Յիմար են բոլոր անոնք որոնք ապականացուն ունենալու համար, կայուն ու մնայուն ժառանգութենէն

կը զրկեն ինքզինքնին և դատաստանին օրը, կրակին և կորստեան ժառանգաւոր կըլլան: Ոչ ոք նախատինք թող Համարէ խաչեալին երկրպագանել, այլ ապտակուելու պարագային, պարծանք սեպէ այդ: Քղամիթը, եղէգը, թուքը, փուշէ պսակը, խաչը, գամերը, լեղի քացախը և նախատանաց մաշը մեր պատծանքն է: Եթէ այս բոլորը ամօթալի Համարէ, չարչարանքներուն կցորդ չըլլայ, Համարատու պիտի ըլլայ դատաստանին օրը:

26.- Ան որ ամօթ կը Համարէ զիս և խօսքերս, Որդի մարդոն երբոր գայ իր փառքով, Հօրը և Հրեշտակներուն փառքով, ամօթապարտ պիտի ընէ զայն: Յարութեան մասին խօսելով, անոնք երկնքի արքայութեան մէջ փառքով պիտի յայտնուին, ըսաւ. ոմանք ալ յաւիտենական ամօթի և նախատինքի դատապարտուին:

28.- Ութ օրեր ետքը, Պետրոս, Յակոբոսն ու Յովհաննէսը իր Հետ առնելով, լեռ բարձրացաւ աղօթելու: Աղօթելու ատեն երեսները այլակերպեցան: Երեսներուն գոյնը փոխուեցաւ, լոյսի սաստիկ պայծառութենէն: Այդ լոյսը արևէն աւելի պայծառ էր, այլապէս կը յաղթուէր արևի ճառագայթներէն: Լեռան վրայ կացուցանեց օրէնսդիր Մովսէսն ու օրինաց նախանձաւոր Եղիան, յանդիմանելու և ամօթապարտ ձգելու Համար բոլոր անոնք որոնք զինք օրէնքներուն Հակառակող կը Համարէին. որպէսզի նաև Հաւատան փառաւոր Յարութեան, զի ողջերն ու մեռեալները փառքով պիտի յայտնուին, ըստ որում Մովսէս և Եղիա: Հրաշքին ահաւորութենէն, առաքեալները չդիմանալով, թմրելով գետին ինկան: Դրախտի անմահութեան Հոտը բուրեց և իրենց Հասաւ: Այս պատճառաւ ալ Պետրոս՝ տաղաւարներ շինելու մասին կը խօսի, փափաքելով միշտ, ապստամբներէն Հեռու, այսպիսի փառք տեսնել: Այսպէս ըսաւ որովհետև ապշած, չէր գիտէր թէ ինչ կը խօսէր: Իսկ մարգարէները կ'աղաչէին որպէսզի կատարէ այն խորհուրդը որուն Համար իսկ եկած էր, պատուելով ազամի պարտեաց գիրը: Անկէ ետք մարգարէներն ու առաքեալները միաւորուեցան. ըստ որում եկեղեցիին մէջ պիտի միանային մարգարէներու կանխասացութիւններն ու առաքեալներուն աւետարանութիւնը: Յետոյ անոնց ցոյց տուաւ անձեռագործ խորան որ Հովանի կը լինէր և ստուեր կամ շուք չուներ: Հօր ձայնը կը լսուի որ կը վկայէ Որդւոյն ընտրեալ ըլլալուն մասին, սիրելի և ստոյգ որդի: Երկինքէն իջած այս բարբառէն զարհուրած աշակերտները գետին ինկան: Իսկ Յիսուս ձեռքը երկարելով կը կանգնեցնէ զանոնք: Հօր ձայնը որ զանոնք գետնին զարկաւ, Որդւոյն ձեռքը զանոնք Հաստատուն կերպով կանգնեցուց: Անարգուելէ առաջ իր փառքը ցոյց տուաւ, պատուիրելով որ այս մասին չխօսին, այլ պատշաճ ժամանակին յայտնեն այս բոլորի մասին:

37.- Երբ լեռնէն յաջորդ օրը վար կ'իջնէին, ժողովուրդի բազմութիւնը ընդ առաջ ելաւ:

38.- Ահա ժողովուրդէն մարդ մը աղաղակեց և ըսաւ. - "վարդապետ, կ'աղաչեմ քեզ, նայէ որդւոյս, որովհետեւ մէկ հատիկ է":

Նոյն ատեն անօրէնութեամբ լի մարդ մը, մեկուսի գտնելով աշակերտները, իր դիւահար որդին բերաւ անոնց. աշակերտները չկրցան դեւը հանել, մանուկին հօրը անհաւատութեան պատճառաւ: Որովհետեւ իբրեւ կախարդի եկաւ անոնց մօտ, անոր անհաւատութիւնն ալ շատ յայտնի չէր:

Իսկ Յիսուս երբոր իջաւ լեռնէն և անոնց մօտ եկաւ, մարդը ընդառաջ գալով աշակերտները ա'մբաստանեց այն մասին թէ չկարողացան դեւը հանել: Բայց նա որ ծածկեալները կը տեսնէ, ըսաւ - պատճառը քու անհաւատութիւնդ է, ի՞նչու կը չարախօսես աշակերտներուն մասին: Այս լսելով մարդը հաւատքի կուգայ, աղաղակելով կ'ըսէ - կը հաւատամ Տէ'ր, օգնէ ինձ և մի յիշեր անհաւատութիւնս: Յիսուս հրամայեց որ զայն իր մօտ բերեն թոյլ տալով որ դեւը սաստկապէս շարժէ զայն. ապա իշխանաբար սաստելով կը հալածէ զայն որպէսզի տեսնողները վախնան ու գիտնան թէ որքան չար դեւերէն զերծ պահեց զիրենք և չմոռնան իր բարեբարութեան երախտիքը: Յետոյ յայտնեց անոնց չարչարանքներու խորհուրդը:

46.- Վիճիլ սկսան աշակերտները թէ ո՞վ մեծ է իրենցմէ: Սակայն Տէրը սորվեցուց վերջին տեղը ընտրել խոնարհութեամբ, ատիկա է ստոյգ բարձրութեան պատճառը: Մանուկի նման անմեղ ըլլալ, որը ընդունակ չէ չարութեան, որպէսզի զինքն ու Հայրը իրենց մէջ բնակեցնեն:

49.- Յովհաննէս ըսաւ - վարդապետ տեսանք մէկը որը քու անունովդ դեւեր կը հանէր, արգիլեցինք զինքը որովհետեւ մեզի հետ չէր շրջէր: Հոգւոյն շնորհները այն ատեն տրուեցան անարժաններուն ալ, որպէսզի բոլորին մօտ Յիսուսի անունը պանծացուի: Աստուծոյ պարգևները այսպէս են, երբոր կը հեղու, շատ անարժաններ ձրի կ'ստանան. երբոր փակէ, շատ արժանաւորներ թափուր կը մնան: Մարմնաւոր պարգևներու համար ալ այսպէս է, երբոր առատապէս կուտայ, չարերը նաև բարիք կը վայելեն. երբոր կը սաստէ և կ'արգիլէ, ամէնքն ալ տազնապը կը կրեն: Արդ, այդ ժամանակ առատացուց իր զօրութիւնը ամէնքին վրայ, նոյնիսկ անոնց վրայ որոնք չէին շրջէր իր հետ և իր անուամբ հրաշքներ կը գործէին: Սակայն այն որ շնորհը կուտայ կ'ըսէ - մի արգիլէք, ով որ ձեր թշնամին չէ, ձեր կողմն է:

ինչպէս երբ նաև կ'ըսէ - ոչ ոք իմ անունովս Հրաշք կրնայ գործել և նոյն ատեն ՀայՀոյեւ ինծի: Պօղոս Առաքեալ ևս անոնց Համար որոնք նեղութիւն կը պատճառէին իրեն, բանտարկութեան ժամանակ, կ'ուրախանայ:

“Շատեր առ նախանձու, սիրով կամ Հետադարձութեամբ զքրիստոս կը քարոզեն: Ամէն պարագայի ճշմարտութեամբ կամ ցուցամոլութեամբ, Քրիստոս կը քարոզուի, այս պատճառով ալ կը Հրճուիմ: Փիլիպ. 1.18:

51.- Երբ երկինք վերանալու ժամանակը մօտեցած էր, դէմքը Հաստատապէս դարձուց դէպի Երուսաղէմ: Կուզէ յայտնել թէ մօտ էին չարչարանքն ու մահը, յարութիւնն ու վերանալը ի բուն ստոյգ բարձրութիւն: Որոշապէս երուսաղէմ երթալ ուզեց, զի Հոն պէտք էր կատարուէին բոլոր գրուածքները. ըսաւ նաև թէ - պէտք չէ մարգարէն չարչարուի Երուսաղէմէն դուրս:

52.- Մարդիկ զրկեց իրենցմէ առաջ որոնք Սամարացուց զիւզ մը մօտն որպէսզի ճաշ պատրաստեն. զրկեց որպէսզի կարգադրութիւններ ընեն, թէ և ինքը անկարօտ էր, բայց իր Հետ եղողները կարիքներ ունէին, այս պատճառաւ ալ կը զրկէ որպէսզի պատրաստեն: Սամարացիները չընդունեցին զանոնք, չընդունելու պատճառն ալ կը բացատրէ, որոշած էր Երուսաղէմ երթալ: Սամարացիները Հաւանարար թշնամացած էին Երուսաղէմացիներուն: Ինք այսպէս կը տնօրինէ որպէսզի չընդունին, Համբերատար կըլլայ անոնց ստահականութեան վերաբերմամբ. այնտեղէն մեկնելու ժամանակ չըլլայ որ դայրանան, այլ նմանին իրենց վարդապետին Հեղութեան:

54.- Երբոր տեսան աշակերտները Սամարացիներուն ընդդիմութիւնը, Յակոբոս և Յովհաննէս ըսին - Տէ՛ր, կուզեա՞ որ երկինքէն կրակ իջեցնենք և այրենք զանոնք:

Թէ և խրատուած էին իրմէ չհակառակիլ չարին, բայց չէին կրցած միտք պահել, քանզի անկատար էին, Հոգին ընդունելէ առաջ: Մոռցած էին պատուէրը - ապտակ դարնողին միւս երեսդ ալ դարձուր, մինչև որ յագենայ, վերաբերուող ուղղոյն տուր, այսպիսով կը նմանիք ձեր Հօրը բարեբարութեան: Փափաքեցան Եղիայի նմանութեամբ երկինքէն տանջողական կրակ իջեցնել, անոր նման վրիժառու ըլլալ: Վստահ էին իրենց վարդապետին զօրութեան, թէ ամէն ինչ Հնարաւոր է անոր, որուն Մովսէս և Եղիա գալով կը ծառայէին:

55.- Այս լսելով Յիսուս, սաստեց անոնց և ըսաւ, - չէք գիտէր ինչ Հոգիէ էք: Սաստելով

կ'զգաստացնէ. ինչպէս այլուր, այստեղ ևս ի բարեմտութիւն կը կրթէ զանոնք, որպէսզի չկարծեն թէ միայն բարեգործութեան զօրութիւն ունի այլ ոչ տանջողական: Նոյնը ցոյց կուտայ ցամաքեցուցած թզենիի պարագային ալ. կը յայտնէ թէ կը խնայէ մարդոց բայց ոչ բոլորովին, ուրիշ ժամանակի կը պահէ պատիժը: Հոս ուրեմն ուսուցանեց աշակերտներուն Համբերատար ըլլալ չարին նկատմամբ: Ի՞նչ Հոգիէ էք, այն որ պարզեւնե՞ր կը բաշխէ, թէ անոր որ պատիժներ կը սահմանէ: Կը սորվեցնէ թէ ինչու եկած է աշխարհ:

56.- Որդի մարդոյ եկաւ ոչ թէ Հոգիները կորուսանելու այլ փրկելու: Այս գալուստը սերմանելու և բարեգործութիւն ընելու ժամանակ է, Համբերելու, մինչև Հունձքի ժամանակ: Ոմանք իրեւ խուրձ կը կապուին, այրուելու Համար, զի որոմ էին: Անոնք որոնք Հաճոյ եղան Աստուծոյ, ցորեն ըլլալով, խնամքով կը Հաւաքուին որպէսզի յաւիտենական շտեմարանին մէջ պահուին: Աշակերտները այսպէս խրատելով ուրիշ զիւղ մը կ'անցնի, ճշմարտելու Համար ըսածը առ այն թէ, երբ ձեզ այս քաղաքէն Հալածեն, զացէք ուրիշ քաղաք մը:

57.- Մէկը տեսնելով իր գործած Հրաշքները ըսաւ – քեզի Հետ գամ, որպէսզի Հարստութիւն զիզէ: Տէրը ըսաւ – Հեռու եմ Հարստութիւն ունենալէ, բնակելու տուն անգամ չունիմ, իսկ աղուէսներն ու թռչունները ունին: Կամ դեւերը նենգաւոր աղուէսներ են,օգին մէջ կը թռին, բոյն գնելով կը որջանան:

58.- Իսկ այն որ ուղեց նախ Հայրը թաղել և ապա գալ իր մօտ, թոյլ չտուաւ, որպէսզի ժառանգական Հարցերով զրաղած, լաւագոյնը չի կորսնցնէ:

61.- Ուրիշ մըն ալ ըսաւ քեզի Հետ կուգամ բայց նախ երթամ ընտանիքէս Հրաժեշտ առնեմ:

Յիսուս թոյլ չտուաւ, որովհետև Հրաժեշտի պահուն զորովայից խօսքերը որոնք սովոր են ըսել, կրնան արգիլել իրեն միանալու: Այս պատճառաւ ալ կ'ըսէ – ան որ ձեռքը մաճին վրայ կը դնէ Հերկելու Համար և ետ կը դառնայ, յարմար չէ երկնքի արքայութեան: Անոնք որոնք աշխարհին կը դառնան, չեն կրնար ուղիղ աշակերտներ ըլլալ և կենդանի քարոզ՝ արքայութեան: Պետրոսի նմանութեամբ պէտք է ընթանալ, որը փոյթ չըրաւ իր գործին, կամ ուսկաններու մասին ոչ ալ բռնած ձուկերու բաղմոնութեան մասին, այլ լքեց ամէն ինչ և Հետևեցաւ իրեն:

(Շարունակելի)

ԶԱԽԷՆ ԱՌԲ ԶԻՆԶԻՆԵԱՆ